

Dr. sc. Vesna Lazić BULJAN, viša asistentica
Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu
v.lazic@pfsa.unsa.ba

UDK 347.447.8:347.426]:368
347.426 : 368
Rad stigao: 30. travnja 2026.
Rad prihvaćen: 25. svibnja 2026.
Pregledni znanstveni rad

PРАВНА ПРИРОДА И ГРАНИЦЕ ОДГОВОРНОСТИ ОСИГУРАТЕЛЈА ЗА ЗАКАШЊЕЊЕ У ИСПЛАТИ НАКНАДЕ ИЗ ОСИГУРАЊА – ИЗМЕЂУ ОПЋИХ ПРАВИЛА О ЗАКАШЊЕЊУ ДУЖНИКА И СПЕЦИФИЧНОСТИ УГОВОРА О ОСИГУРАЊУ

Sažetak: Rad se bavi analizom pravne prirode i granica odgovornosti osiguratelja za zakašnjenje u isplati naknade iz osiguranja, polazeći od problema nejasnoće u pogledu trenutka nastupanja zakašnjenja i obima primjene općih pravila obligacionog prava. Poseban izazov predstavlja činjenica da se obaveza osiguratelja, iako ima obilježja novčane obaveze, razlikuje od klasičnih obligacionih odnosa zbog specifičnosti ugovora o osiguranju.

U radu se analizira odnos između općih pravila o zakašnjenju dužnika i posebnih pravila koja proizlaze iz prirode ugovora o osiguranju, s posebnim osvrtom na postupak utvrđivanja osnovanosti zahtjeva i visine štete. U tom kontekstu, razmatraju se granice odgovornosti osiguratelja, uključujući situacije u kojima zakašnjenje ne dovodi do njegove odgovornosti.

Cilj rada je utvrditi u kojoj mjeri se opća pravila o zakašnjenju dužnika mogu primijeniti na obavezu osiguratelja, te gdje su granice njihove primjene. Doprinosa rada ogleda se u preciznijem razgraničenju između općih i posebnih pravila, kao i u formulisanju smjernica za njihovu pravilnu primjenu u teoriji i praksi.

Ključne riječi: Odgovornost osiguratelja, zakašnjenje, ugovor o osiguranju, naknada iz osiguranja.

1. Uvod

U savremenim pravnim sistemima ugovor o osiguranju predstavlja jedan od najznačajnijih oblika obligacionih odnosa, s obzirom na njegovu funkciju zaštite od rizika i obezbjeđenja ekonomske sigurnosti sudionika u pravnom prometu. U tom kontekstu, posebno mjesto zauzima obaveza osiguratelja da, po nastupanju osiguranog slučaja, isplati naknadu iz osiguranja u skladu sa zakonom i ugovorom.

Međutim, u praksi se nerijetko postavlja pitanje odgovornosti osiguratelja u situacijama kada dolazi do zakašnjenja u isplati naknade. Iako se na prvi pogled može učiniti da se na ovu obavezu primjenjuju opća pravila obligacionog prava o zakašnjenju dužnika koji se pojavljuje u ulozi osiguratelja, specifična pravna priroda ugovora o osiguranju otvara niz dilema u pogledu trenutka nastupanja zakašnjenja, kao i obima i granica odgovornosti osiguratelja.